

Сприяння НКРЕ: Програма регуляторної підтримки

Нормативна база для
підтримки ВДЕ в Україні

Київ, 1 грудня

AF-MERCADOS
ENERGY MARKETS INTERNATIONAL
Finding new paths for energy markets

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Коригування схеми сплати за Зеленим Тарифом

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання установок, які виробляють енергію з ВДЕ, до мережі.

Система і реєстр гарантій походження

Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки для розвитку проекту

ЄБРР– проекти відновлювальної енергетики в Україні

Програма фінансування альтернативної енергетики в Україні (USELF)

- Програма фінансування до 50 млн.€ для стимулювання проектів ВЕ в Україні.
- Надає фінансові позики та підтримку для відібраних проектів ВДЕ.

Сприяння НКРЕ: програма регуляторної підтримки

- Надає підтримку в подальшому розвитку нормативної бази шляхом прямої співпраці з Національною Комісією Регулювання Електроенергетики України.

Ефективний розвиток ВДЕ в Україні

Програма регуляторної підтримки – обсяг робіт

Поточна діяльність по наступним завданням

Завдання I

- Повне впровадження зелених тарифів та методології

Завдання II

- Довгострокове впровадження зелених тарифів в Україні

Завдання III

- Приєднання установок, які виробляють енергію з ВДЕ, до мережі

Завдання IV

- Функціонування установок, які виробляють енергію з ВДЕ, на конкурентному ринку електроенергії

Завдання V

- Перегляд існуючого механізму проведення тендерів для гідроконцесій

Завдання VI

- Акредитація, сертифікація, верифікація та аудиторський контроль

Завдання VII

- Навчальні поїздки

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Коригування схеми сплати за Зеленим Тарифом

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання установок, які виробляють енергію з ВДЕ, до мережі.

Система і реєстр гарантій походження

Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки для розвитку проекту

Нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ

- У вересні 2008 року, Верховна Рада внесла зміни до діючого законодавства (до Закону “Про електроенергетику”) і ввела зелений тариф для електроенергії, виробленої з ВДЕ.
- У квітні 2009 року Верховна Рада прийняла поправку до Закону “Про електроенергетику” , яка містить наступні положення:

Зелений тариф залежить від технології та визначається через застосування різних Зелених Коефіцієнтів.

- **Зелений тариф** діє до 2030
- **Зелений тариф** зменшені грошові ризики: прив'язка до курсу валют UAH/EUR;
- **Коефіцієнт Зеленого тарифу** зменшуватиметься на 10%, 20% та 30% для об'єктів ВДЕ, що будуть введені в експлуатацію або модернізовані після 2014, 2019 та 2024 рр. відповідно.
- **Оптовий постачальник електроенергії** зобов'язаний закуповувати (за зеленим тарифом) електроенергію з ВДЕ, що не була продана споживачам чи Обленерго
- **Установки, які отримують енергію з ВДЕ** мають отримувати повну сплату у грошовій формі за продану електроенергію без застосування будь-яких компенсацій;
- **Для інвесторів застосовуються особливі умови:**
 - з 2012: 30% матеріалів, устаткування, матеріальних активів, робіт та послуг українського походження
 - з 2014: не менше 50% загальної вартості проекту
- **Власники мереж** не мають права відмовляти у доступі до мережі;
- **Власники мереж** чи оператори покривають вартість приєднання до мережі з наступною компенсацією витрат, що буде отримана від НКРЕ після затвердження для них певного тарифу.

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Коригування схеми сплати за Зеленим Тарифом

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання установок, які виробляють енергію з ВДЕ, до мережі.

Система і реєстр гарантій походження

Функціонування на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки для розвитку проекту

Визначення зеленого тарифу для вітроенергетики

- Відповідно до Закону “Про електроенергетику”, значення зеленого тарифу для електроенергії отриманої за допомогою вітру, визначається на основі встановленої потужності ВЕС.
- Відповідно до визначення у даному законі, генеруючою установкою є ВЕС, яка складається з одного чи більшої кількості вітрогенераторів.
- Дане визначення не може призвести до встановлення сучасних вітрогенераторів, оскільки малі/неефективні установки можуть отримати зелений тариф шляхом встановлення необхідної кількості вітрогенераторів.

У проекті Закону 8028 серед іншого були запропоновані зміни до Ст. 17-1 Закону “Про Електроенергетику”, пов’язані з наданням зеленого тарифу для ВЕС з одним вітрогенератором. На даний проект Закону 8028 8 листопада 2011 Президентом України було накладене вето. Але очікується, що дане положення буде представлено в окремому законопроекті.

Зменшення зеленого тарифу

- Відповідно до чинного законодавства, очікується зменшення для установок, які були введені в експлуатацію (або модернізовані) після 2014, 2019 і 2024 відповідно на 10%, 20% і 30% для всіх технологій.
- Зменшення тарифів є концепцією, яка застосовується в ЄС з метою пояснення громадськості переваг, які отримуються в результаті зменшення витрат (шляхом технологічної модернізації).
- В цьому сенсі зменшення тарифів повинне оцінюватися на основі технології з взяттям до уваги рівня розвитку даної технології.
- Якщо зменшення тарифів відбувається не на основі технології, існує ризик гальмування розвитку технологій (включаючи технологію застосування вітру) шляхом застосування “досить жорсткого” коефіцієнту зменшення тарифів.

Консультантом було запропоновано заміна схеми зменшення зеленого тарифу на систему пропорційного скорочення тарифу. На даний момент Консультантом визначені такі коефіцієнти зменшення зеленого тарифу, які рекомендовані для призупинення дії даного механізму. На даний момент ця пропозиція передана на розгляд НКРЕ.

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Коригування схеми сплати за Зеленим Тарифом

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання установок, які виробляють енергію з ВДЕ, до мережі.

Система і реєстр гарантій походження

Операції на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки для розвитку проекту

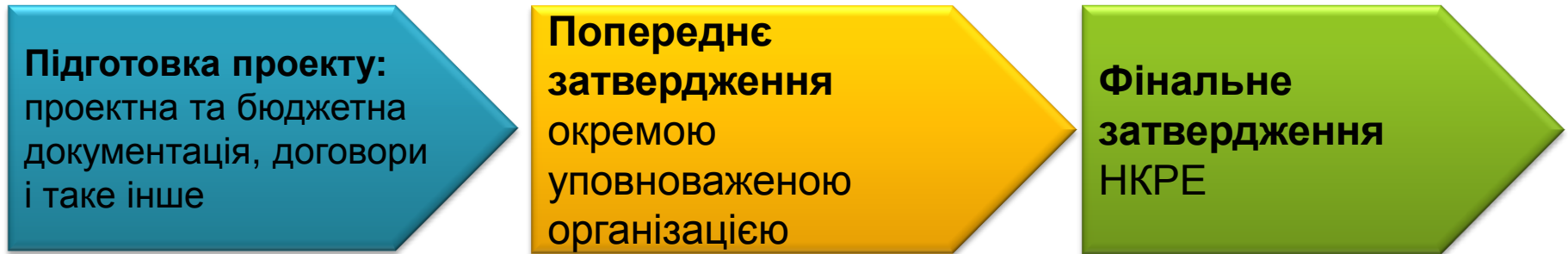
Вимоги щодо частки місцевої складової

- Відповідно до Закону про електроенергію, всі об'єкти ВДЕ мають містити мінімальну частку місцевої складової :
 - Для об'єктів, введених в експлуатацію у 2012, обов'язковим є 15% місцевої складової.
 - Для об'єктів, введених в експлуатацію у 2013 – 30%.
 - Для об'єктів, введених в експлуатацію у 2014 – 50%.
- Дана частка є обов'язковою для отримання Зеленого Тарифу.
- Нові зміни до Закону “Про Електроенергетику”, нещодавно прийняті Верховною Радою:
 - Вимоги до частки місцевої складової застосовуються для установок, будівництво яких розпочалося після січня 2012 року.
 - Поняття початку будівництва є розпливчатим і потребує уточнення.
 - До набуття чинності дані зміни мають бути затверджені Президентом.

Вимоги щодо частки місцевої складової

- Опублікована редакція методології передбачає покроковий процес визначення МС :

- Попереднє затвердження надасть інвестору впевненості щодо двох питань:
 - Спосіб обрахунку частки МС є правильним.
 - Якщо під час будівництва виконуються всі попередньо узгоджені процеси, інвестор зможе бути впевнений в отриманні Зеленого Тарифу.
- Після затвердження Зеленого Тарифу НКРЕ має можливість проведення перевірки ліцензованих осіб.

Документ був поданий НКРЕ для коментарів 15 вересня. Зараз НКРЕ готує остаточну версію для затвердження.

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Коригування схеми сплати за Зеленим Тарифом

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання установок, які виробляють енергію з ВДЕ, до мережі.

Система і реєстр гарантій походження

Операції на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки для розвитку проекту

Приєднання ВДЕ до мережі

Доступ до мережі:

- Відповідно до статті 24 Закону про електроенергетику, постачальники електроенергії мають надавати вільний доступ виробникам електроенергії.

Розподіл вартості приєднання:

- Чинне законодавство називає приєднання “безкоштовним” для інвестора.
- Постачальники мають закладати витрати, пов’язані з приєднанням нових об’єктів ВДЕ у свої інвестиційні плани, що мають бути врешті затверджені НКРЕ.

Головні перешкоди під час приєднання до мережі :

- Обмежене застосування методологій мережевих тарифів , що не дозволяє мережевим компаніям відшкодовувати інвестиції на приєднання ВДЕ.
- Оператор мережі боїться, що додаткові потужності ВДЕ можуть призвести до нестабільності мережі.
- Відсутність зрозумілої процедури приєднання, із визначенням покрокового проходження, відповідальності та часових рамок для процесу приєднання.

Приєднання ВДЕ до мережі

Процедури приєднання в Україні

Постанова КМУ №126 щодо приєднання генеруючих установок з ВДЕ до електричних мереж.

- Законодавча база для процедури приєднання ВДЕ потужністю менше 10 МВт.
- НКРЕ рекомендовано затвердження план інвестицій Обленерго включаючи вартість приєднання і посилення мережі для нових об'єктів ВДЕ.

Постанова НКРЕ № 838 Про затвердження примірних договорів, які укладаються із суб'єктами господарювання, що виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії.

- Шаблони для договорів про приєднання.
- Оператор мережі може підключити генеруючу установку за ВДЕ до мережі після виконання технічних вимог і підписання договору на продаж електроенергії.

Наказ Міністерства Палива та Енергетики № 570 Про затвердження правил приєднання ВЕС до мережі.

- Механізм приєднання ВЕС потужністю менше 100 МВт.
- Для АРК і Миколаївської області (рекомендовано для інших регіонів)

Правова база ще не завершена. У той же час виробникам енергії з ВДЕ дозволено створення підключення за власний рахунок. Тим не менш, вони зобов'язані передати ці підключення власникам мереж; механізм компенсації ще досі не розроблений Кабінетом Міністрів України.

Приєднання ВДЕ до мережі – Технічні вимоги

- Правила приєднання (“Вимоги до ВЕС та СЕС з виробітком електроенергії більше, ніж 150 кВт стосовно приєднання до зовнішніх електромереж”):
 - Основою є вдалий міжнародний досвід, пристосований до потреб України.
 - Тісне співробітництво НКРЕ, Консультантів, Держенергоефективності, ДСО та УкрЕнерго.
 - Технічні питання стосовно періодичного виробітку електроенергії з даних ресурсів (ВЕС і СЕС):
 - ◆ Можливості регулювання частоти/активної потужності;
 - ◆ Можливості регулювання реактивної потужності/напруги;
 - ◆ Вимоги до якості сигналу, і т.д.

Приєднання ВДЕ до мережі – Технічні вимоги

- Правила приєднання (“Вимоги до ВЕС та СЕС з виробітком електроенергії більше, ніж 150 кВт стосовно приєднання до зовнішніх електромереж”):
 - Внесення таких вимог приведе до більш стабільної і безпечної роботи установок скачкоподібного виробництва в межах енергосистеми.
 - Це дозволить:
 - ◆ Зменшити витрати на роботу і контроль системи з значною часткою енергії, генерованої з ВДЕ;
 - ◆ Зробити технічно можливим освоєння більшої кількості енергії, періодично згенерованої з ВДЕ (включаючи енергію вітру).

Фінальна версія даного документу була видана в жовтні. НКРЕ має на меті проведення консультацій та процесу затвердження з іншими учасниками, КМУ, Міністерством Фінансів, і т.д.

Приєднання ВДЕ до мережі – Розподіл витрат

- Одним з основних питань є встановлення прозорої методології, яка буде використовуватися власниками мереж для підрахунку загальних витрат.
- Визначення шляху компенсації вартості приєднання є дуже важливим питанням. Було запропоновано декілька підходів для їх подальшої оцінки Робочою групою (яка складається з представників НКРЕ, УкрЕнерго, ДСО).
- Бажане рішення:
 - “Плата за глибоке підключення” застосовується до проектів з ВДЕ разом з коштами, витраченими на модернізацію мережі відповідно до частки довгострокового використання потужності мережі.
 - Пов'язане з підняттям зеленого тарифу, підрахованого за умов використання технологій з ВДЕ.
 - Право власності передається власника по завершенню будівництва.

Приєднання ВДЕ до мережі – Розподіл витрат

- Інше бажане рішення:
 - “Плата за неглибоке підключення” для проектів ВЕС.
 - Кошти на модернізацію мереж витрачаються їх власниками.
 - Нормативне затвердження ВМ підключення ВЕС залежить від коштів на модернізацію, розподілених очікуваною кількістю виробленої енергії у МВтГод, яка не перевищує встановлену граничну межу.
- Існуюче рішення: всі витрати сплачуються власниками мереж
 - Нормативне затвердження ВМ підключення ВЕС залежить від коштів на модернізацію, розділених очікуваною кількістю виробленої енергії у МВтГод, яка не перевищує встановлену граничну межу

На даний момент Консультант завершує роботу над пропозицією. В середині грудня вона буде передана робочій групі для обговорення.

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Коригування схеми сплати за Зеленим Тарифом

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання установок, які виробляють енергію з ВДЕ, до мережі.

Система і реєстр гарантій походження

Операції на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки для розвитку проекту

Система гарантій походження та електронного реєстру

Директива ЄС 2009/28/ЕС щодо стимулювання використання енергії з ВДЕ – Clause 52 of Preamble:

“Гарантії походження, видані відповідно до даної Директиви, мають на меті доказ кінцевому споживачу того, що вказана кількість електроенергії була отримана з відновлюваних джерел.”

Закон України “Про Електроенергетику”:

- **Стаття15.1:** Установки ВДЕ мають бути визначені такими у відповідності з їх завданням, а також на основі прозорих та неупереджених критеріїв.
- **Стаття15.2:** ГП видаються на запит виробника електроенергії з ВДЕ.

Система гарантій походження та електронного реєстру

- ГП це електронний документ, який гарантує, що енергія була вироблена з джерел ВЕ (визначення походження електроенергії).
 - 1 ГП відповідає 1 МВт*год виробленої електроенергії.
- Цей документ надасть можливість виробникам ВДЕ продавати електроенергію за Зеленим тарифом.
- Участь в реєстрі буде обов'язковою.
- Реєстр буде працювати відповідно із системою web-банкінгу, а саме:
 - Виробники ВДЕ отримують (електронний) рахунок для кожного об'єкту ВДЕ.
 - Цей рахунок кредитується, коли ГП видаються та дебетується, коли ГП використані/скасовані.
 - Виробник має подавати запит на випуск ГП.

Консультант надав остаточну версію пропозиції створення системи ГП в липні 2011 року. На даний момент НКРЕ займається розробкою підзаконних нормативно-правових актів з даного питання.

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Коригування схеми сплати за Зеленим Тарифом

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання установок, які виробляють енергію з ВДЕ, до мережі.

Система і реєстр гарантій походження

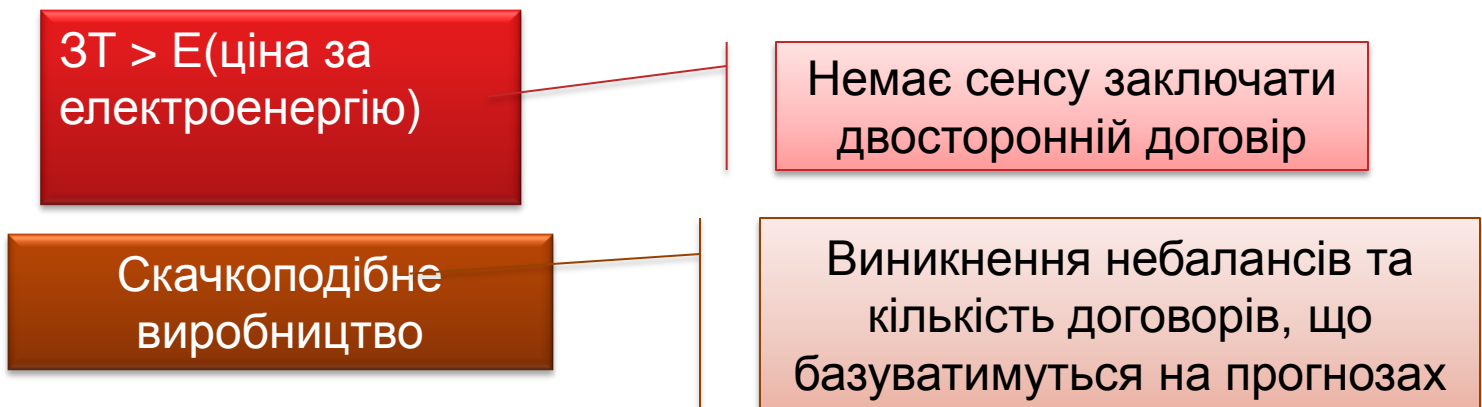
Операції на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки для розвитку проекту

Робота в БРДД

- Майбутній БРДД відображуватиме основні зміни в українському оптовому ринку електроенергії (ОРЕ):
 - Позабіржеві двосторонні договори;
 - Стандартизовані двосторонні договори на біржі електроенергії;
 - Балансуючий ринок;
 - Ринок додаткових послуг.
- Реформування ринку відбуватиметься відповідно до пофазового переходу
 - Єдиний покупець буде залишатися діючим впродовж перехідного процесу. Тому це не впливатиме на становлення ВДЕ.
- Прямі продажі спричиняють наступні моменти:

Подальший розвиток – Робота в БРДД

- Існує декілька варіантів стосовно участі Е-ВДЕ у БРДД, які було запропоновано для обговорення з НКРЕ та зацікавленими сторонами.
 - Держава гарантує закупівлю Е-ВДЕ за Зеленим тарифом впродовж всього періоду дії Зеленого тарифу.
 - Тому, дуже важливою є розробка механізму, що забезпечить:
 - ◆ Отримання виробниками з ВДЕ грошей за продаж електроенергії
 - ◆ Розподіл цих коштів у суспільстві

Зміст

1

Опис проекту

2

Існуюча нормативна база для стимулювання об'єктів ВДЕ в Україні

3

Подальша розробка нормативно-правової бази в Україні

Коригування схеми сплати за Зеленим Тарифом

Вимоги щодо частки місцевої складової

Приєднання установок, які виробляють енергію з ВДЕ, до мережі.

Система і реєстр гарантій походження

Операції на ринку двосторонніх контрактів

4

Подальші кроки для розвитку проекту

Подальші кроки

- На даний момент проект знаходиться в середній стадії розвитку.
- За наступні кілька місяців потрібно опрацювати наступні питання:
 - Діючий механізм відшкодування коштів на приєднання установок ВДЕ в рамках структури регулювання мережевих тарифів в Україні буде завершений, обговорений та затверджений учасниками.
 - НКРЕ та ДП Енергоринок буде спільно розроблений механізм продажу електроенергії, отриманої з ВДЕ, на конкурентних БРДД .
 - Буде запропонований прийнятний механізм управління дефіцитом балансових коштів для виробників електроенергії, отриманої з ВДЕ, на майбутніх БРДД .
 - Технічні вимоги до електронного реєстру будуть завершені і узгоджені з НКРЕ.

Дякуємо

